

**Zarządzenie nr 69/2013
Wójta Gminy Czarna
z dnia 27 listopada 2013 r.**

**w sprawie wprowadzenia Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego w
Urzędzie Gminy w Czarnej**

Na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) ustawy z dnia 24 sierpnia 1991r. o ochronie przeciwpożarowej(Dz. U. z 2013r. poz.) zarządzam , co następuje:

§ 1. Wprowadzam do stosowania Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego w Urzędzie Gminy w Czarnej stanowiącą załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuję wszystkich pracowników urzędu do zapoznania się z treścią niniejszej instrukcji i bezwzględnego przestrzegania jej postanowień oraz realizacji zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przydzielonymi indywidualnymi zakresami obowiązków i odpowiedzialności.

§ 3. Wyznaczam Pana Zbigniewa Boję pracownika na samodzielnym stanowisku ds. ochrony przeciwpożarowej do pełnienia funkcji koordynatora, upoważnionego do zastępowania zarządcy budynku urzędu w zakresie nadzoru i zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego w budynkach i najbliższym otoczeniu Urzędu Gminy w Czarnej.

§ 4. Nadzór nad realizacją zarządzenia powierzam pracownikowi na samodzielnym stanowisku ds. ochrony przeciwpożarowej.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2014r.

Wójt Gminy Czarna
Edward Dobrzański

**Instrukcja
bezpieczeństwa
pożarowego
w Urzędzie Gminy
w Czarnej**

I. Charakterystyka jednostki

§ 1

1. Urząd Gminy w Czarnej zwany dalej „urzędem” zlokalizowany jest:
 1. przy drodze wojewódzkiej nr 887 pod nr 260 i mieści się w zespole połączonych ze sobą budynków (sektory A, B, C) tworzących w planie nieregularną podkowę otaczającą z trzech stron dziedziniec wewnętrzny,
 2. w części budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w Czarnej pod nr 262 zlokalizowanym po drugiej stronie drogi wojewódzkiej nr 887.
 3. przy drodze wojewódzkiej 887 pod numerem 148 B i obejmuje kompleks urządzeń, budowli i budynków Oczyszczalni Ścieków, o której mowa w § 5.
2. Teren wokół budynków jest płaski, w większości utwardzony.
3. Budynki urzędu o których mowa w § 1 ust. 1 i 2 są dwukondygnacyjne z podpiwniczeniem.
4. W pomieszczeniach budynku nr 260 sektor A znajdują się biura urzędu, Przedszkole Publiczne Gminy Czarna, placówka Poczty Polskiej oraz filia Banku Spółdzielczego w Żołyńi.
5. Biura Urzędu mieszczą się także w sektorze B: na parterze znajduje się Referat Infrastruktury Komunalnej i Inwestycji, a na piętrze Archiwum Zakładowe oraz w sektorze C: na parterze zlokalizowany jest Referat Usług Komunalnych.
6. Na piętrach odpowiednio w sektorach B i C zlokalizowane są siedziby jednostek organizacyjnych Gminy (ZEASiP, GOKiR i GOPS).
7. Ściany konstrukcyjne zewnętrzne i wewnętrzne są murowane – ceramiczne. Budynek jest ocieplony styropianem i wykończony tynkiem cementowym w systemie NRO.
8. Wewnątrz budynku niektóre biegi schodowe nie spełniają wymagań określonych przepisami. Szerokość niektórych poziomych dróg ewakuacyjnych jest niewłaściwa. Na drogach ewakuacyjnych w całym budynku zainstalowano oświetlenie awaryjne – ewakuacje wskazujące kierunek ewakuacji podczas wystąpienia przerw w normalnym zasilaniu elektrycznym.
9. Budynek urzędu w sektorze A posiada cztery wejścia do budynku w tym jeden podjazd dla osób niepełnosprawnych, jeden do głównego budynku, jeden do Urzędu Stanu Cywilnego i oddziału poczty oraz jeden do pomieszczeń gospodarczych w suterenie budynku. Poszczególne biura w sektorze B i C mają po jednym wejściu/wyjściu.
10. Kategoria zagrożenia ludzi **ZL III** – dotyczy pomieszczeń użytkowanych przez Urząd Gminy, Poczte i Bank, natomiast kategoria zagrożenia ludzi **ZL II** dotyczy pomieszczeń przeznaczonych dla przedszkola na poziomie parteru, które posiada cztery wyjścia ewakuacyjne.
11. Budynek posiada klasę odporności pożarowej C, stanowi jedną strefę pożarową, w której nie występują strefy zagrożenia wybuchem. Hydranty wewnętrzne nie są wymagane.
12. Budynek wyposażony jest w podręczny sprzęt gaśniczy oznakowany zgodnie z PN.
13. Wymagane przepisami długości dojść są zachowane, a drzwi ewakuacyjne są otwierane na zewnątrz.

§ 2

1. Budynek Gminnej Biblioteki Publicznej nr 262 jest obiektem wolnostojącym o kategorii zagrożenia ludzi – ZL III.
2. Teren wokół budynku: jest utwardzony.

3. Budynek dwu kondygnacyjny o odporności pożarowej C stanowi jedną strefę pożarową i nie występuje w nim zagrożenie wybuchem. Biura urzędu zlokalizowane są na parterze budynku i zlokalizowane bezpośrednio w sąsiedztwie wejścia do budynku.
4. Budynek ma ściany konstrukcyjne murowane z cegły ceramicznej pełnej. Hydranty wewnętrzne nie są wymagane.
5. Wymagana przepisami długość dojsć ewakuacyjnych jest zachowana, a szerokość korytarzy prawidłowa.
6. Budynek jest wyposażony w podręczny sprzęt gaśniczy oznakowany zgodnie z PN.
7. Wymagane przepisami długości dojsć są zachowane, szerokość dróg ewakuacyjnych jest prawidłowa, a drzwi ewakuacyjne są otwierane na zewnątrz.

§ 3

1. W pomieszczeniach pracy o których mowa w § 1 pkt 1 i 2 oraz § 2 nie wykonuje się prac niebezpiecznych pożarowo, przez które rozumie się prace, których prowadzenie może powodować bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru lub wybuchu.
2. W pomieszczeniach pracy nie znajdują się materiały niebezpieczne pożarowo, przez które rozumie się:
 1. ciecze palne o temperaturze zapłonu poniżej 55°C,
 2. gazy palne,
 3. ciała stałe wytwarzające w zetknięciu z wodą lub parą wodną gazy palne,
 4. ciała stałe zapalające się samorzutnie w powietrzu,
 5. materiały wybuchowe i pirotechniczne,
 6. ciała stałe palne utleniające o temperaturze rozkładu poniżej 21°C,
 7. ciała stałe jednorodnie o temperaturze samozapalenia poniżej 200°C oraz materiały mające skłonność do samozapalenia.
3. W budynkach w którym znajdują się pomieszczenie pracy jest zainstalowany główny wyłącznik prądu, tzn. wyłącznik odcinający dopływ prądu do wszystkich obwodów.

§ 4

1. Budynek wyposażony jest w: centralne ogrzewanie na gaz z własnej sieci, instalację wodociagową z istniejącego przyłącza, kanalizację z odprowadzeniem do kolektora ulicznego, instalację elektryczną jednofazową 230 V i tzw. „siłę” czyli trójfazową 400 V.
2. Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożarów stanowi gminna sieć wodociagowa z hydrantami znajdującymi się w odległości ok. 20 metrów od budynków. Cieki wodne przepływające obok zakładu również stanowią zaopatrzenie w wodę – rzeka Wisłok, oraz dopływ Wisłoka potok Glemieniec.
3. Wskaźniki techniczne budynku nr 262:
 1. powierzchnia zabudowy – 256,90 m²
 2. powierzchnia całkowita – 537 m²
 3. powierzchnia użytkowa netto – 370,30 m²
 4. powierzchnia gospodarcza pomocnicza (piwnic) – 21 m²
 5. powierzchnia użytkowa podstawowa – 349,30 m²
 6. kubatura – 1991 m³
4. Wskaźniki techniczne budynku nr 260:
 1. powierzchnia zabudowy – 882 m²
 2. powierzchnia całkowita – 1986 m²
 3. powierzchnia użytkowa netto – 1628,10 m²
 4. powierzchnia gospodarcza pomocnicza (piwnic) – 222,80 m²

5. powierzchnia użytkowa podstawowa – 1405,30 m²
6. kubatura – 7790 m³.

§ 5

1. Na terenie oczyszczalni ścieków użytkowane i stosowane są środki chemiczne służące do codziennej pracy, przechowywane w odpowiednich pomieszczeniach i w odpowiednich oryginalnych opakowaniach, zgodnie z warunkami przechowywania zawartymi w kartach charakterystyki.
2. Na terenie oczyszczalni ścieków użytkuje się:
 1. podchloryn sodu – środek dezynfekcyjno – odkażający,
 2. chlorek glinu – KEMIRA PAX 16 – służy do uzdatniania wody pitnej i przemysłowej, oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych,
 3. tlenek wapnia – środek do higienizacji osadów pościelowych,
 4. praestoł 644 BC Flokulant – środek stosowany w ramach oczyszczania ścieków jak również zagęszczania oraz odwadniania komunalnych i przemysłowych osadów ściekowych,
 5. chlorek poliglinu PAX 14– środek do uzdatniania wody.
3. Podchloryn sodu – produkt niepalny. Pożar w obecności podchlorynu sodu należy gasić wodą. W kontakcie z kwasami oraz pod wpływem podwyższonej temperatury wydziela się toksyczny chlor oraz dwutlenek chloru. Pojemniki należy chłodzić rozproszonym strumieniem wody, a o ile to możliwe usunąć ze strefy zagrożenia.
4. Chlorek glinu KEMIRA PAX 16 – produkt niepalny. Preferowane suche środki gaśnicze, piana alkoholowa, rozproszona woda, gaśnica proszkowa. Unikać stosowania ostrych strumieni wodnych. Opary strąca się mgłą wodną.
5. Tlenek wapnia – niepalne ciało stałe. Nie podtrzymuje palenia. Reaguje z wodą z wydzieleniem dużej ilości ciepła, która może być wystarczająca do zapalenia materiałów łatwopalnych. W przypadku pożaru w otoczeniu należy stosować gaśnice proszkowe lub śniegowe ABCE. Do gaszenia pożaru nie stosować wody i środków pochodnych.
6. Praestoł 644 BC Flokulant – odpowiednie środki gaśnicze to proszek ABC, mgła wodna. Niebezpieczne produkty spalania to dwutlenek i tlenek węgla, tlenki azotu, opary kwasowe, amoniak. W razie pożaru założyć aparat oddechowy z zamkniętym obiegiem powietrza. Chłodzić należy zbiorniki i ich otoczenie poprzez zraszanie wodą.
7. Chlorek poliglinu PAX 14 - preparat ciekły niepalny. W ogniu wydzielają się toksyczne oraz żrące pary, gazy, dymy. Środki gaśnicze zgodne z naturą pożarów sąsiednich obiektów. Preferowane suche środki gaśnicze, piana alkoholowa, rozproszona woda. Unikać stosowania prądów wodnych. Żrące i toksyczne opary strącać rozproszoną wodą. Strumieniami wody chłodzić zagrożone zbiorniki z koagulantem glinowym.
8. W stacjach uzdatniania wody (SUW) dla pomieszczeń nie przewiduje się specjalnych środków gaśniczych. SUW – y wyposażone są w gaśnice proszkowe ABC.

II. Potencjalne źródła powstawania pożaru i drogi jego rozprzestrzeniania

§ 7

1. Pożarem określa się niekontrolowany, powstały w miejscu do tego nieprzewidzianym proces spalania się materiału palnego.

2. Podstawowy cel ochrony przeciwpożarowej obiektu to ratowanie życia ludzi w nim się znajdujących, np. poprzez umożliwienie im sprawnej ewakuacji, ale również zminimalizowanie strat materialnych.
3. Statystyki pożarowe wskazują, że najczęstszą przyczyną śmierci podczas pożaru nie są płomienie powodujące poparzenia, a zatrucie gazami pożarowymi, gdyż obecnie wykorzystywane do wystroju wnętrz i wyrobu przedmiotów codziennego użytku materiały palne zawierają znaczne ilości skomplikowanych związków chemicznych, które w procesie spalania lub podczas termicznego rozkładu tworzą silnie toksyczne substancje.

§ 8

1. **W urzędzie obowiązuje całkowity i bezwzględny zakaz palenia we wszystkich pomieszczeniach budynku poza wyznaczonym do tego celu miejscem na zewnątrz budynku przy schodach wejściowych prowadzących do głównego wejścia do budynku Urzędu Gminy.**
2. Przejawy nieostrożności pracowników mogące wpłynąć na powstanie zagrożenia pożarem to m.in.:
 1. przy posługiwaniu się ogniem otwartym np. płomieniem, zapalkami, zapalniczkami itp. – porzucanie nie wygaszonych zapalek i innych palnych przedmiotów w otoczeniu materiałów palnych, w miejscach podatnych na zapalenie i wybuch. stosowanie ognia w otoczeniu par cieczy i gazów palnych mimo obowiązującego **bezwzględnego zakazu palenia we wszystkich budynkach i pomieszczeniach pracy.**
 2. przy posługiwaniu się substancjami łatwopalnymi – stosowanie płynów łatwo zapalnych do zmywania różnego rodzaju nieczystości (zmywanie podłóg), pranie odzieży w benzynie lub innym rozpuszczalniku, nieostrożne przelewanie cieczy łatwo zapalnej np. w pobliżu źródła ognia i promieniowania ciepłego.
 3. przy prowadzeniu prac pożarowo niebezpiecznych – niewłaściwe przygotowanie stanowiska pracy do prowadzenia prac spawalniczych, a w tym nieprzestrzeganie reżimu przewidzianego w instrukcji, prowadzenie prac remontowo-budowlanych z użyciem ognia w pobliżu materiałów palnych.
 4. nie utrzymywanie porządku w urzędzie poprzez dopuszczanie do nadmiernego przechowywania w pomieszczeniach biurowych i w pomocniczych niepotrzebnych materiałów palnych, które powodują zwiększenie możliwości ich zapalenia od jakiegokolwiek źródła ciepła jak np. papieros czy zwarcie instalacji elektrycznej w ich pobliżu.

§ 9

1. Zagrożenie pożarowe powodują wady urządzeń i instalacji elektrycznych oraz ich nieprawidłowa eksploatacja np.: nieprawidłowo dobrana lub wykonana instalacja elektryczna, przeciążenie instalacji elektrycznej, wady i uszkodzenia instalacji jak i urządzeń, nie usuwanie wad mających wpływ na awarie w instalacji elektrycznej, eksploatacja prowizorycznych urządzeń elektrycznych, eksploatacja punktów świetlnych (żarówek) w bliskiej odległości od materiału palnego, samowolna, niefachowa naprawa instalacji i urządzeń, naprawa bezpieczników drutem, stosowanie palnych osłon na punkty świetlne, zewnętrzne mechaniczne uszkodzenia instalacji
2. Zagrożenie pożarowe mogą powodować także przewody instalacji elektrycznych lub podłączenia, przeciążenie przewodów instalacji elektrycznej, zgniecenie lub uszkodzenie

izolacji lub luźne połączenia oraz gdy jednocześnie podłączonych jest zbyt dużo różnych odbiorników.

3. Izolacja kabli elektrycznych może na skutek starzenia się, uszkodzeń mechanicznych lub szkodliwego działania agresywnych gazów lub pary stać się krucha i utracić potrzebną izolacyjność. W miejscu uszkodzenia mogą występować tzw. prądy upływu powodujące miejscowe nagrzewanie do zapalenia materiałów palnych włącznie.
4. Zagrożenie pożarowe mogą powodować wady elektrycznych urządzeń grzewczych oraz ich nieprawidłowa eksploatacja np.: eksploatacja elektrycznych urządzeń grzewczych niesprawnych technicznie lub wykonywanych prowizorycznie samodzielnie, pozostawienie bez dozoru przenośnych urządzeń grzejnych, takich jak grzałki, czajniki, grzejniki, itp. eksploatacja urządzenia grzejnego bez odpowiedniego zabezpieczenia na palnym podłożu lub w pobliżu materiału palnego.
5. Uszkodzenia w instalacjach elektrycznych muszą być usuwane tylko i wyłącznie przez uprawnione osoby.

§ 10

1. Nieprawidłowo eksploatowane urządzenia elektryczne (ekspresy do kawy, kuchenki elektryczne, podgrzewacze itp.) mogą spowodować pożar. Nie każdy sprzęt elektryczny, szczególnie starszego, posiada termostaty, które w razie osiągnięcia zbyt wysokiej temperatury wyłączają je, dlatego urządzenia elektryczne nie powinny pracować bez dozoru ludzi.
2. Nie wolno pozostawiać włączonych urządzeń bez nadzoru. po każdorazowym opuszczeniu pomieszczenia i po zakończeniu pracy każdy pracownik powinien sprawdzić, czy nie pozostawił urządzenia elektrycznego pod napięciem.
3. W urzędzie należy używać tylko odpowiednie i sprawdzone oraz sprawne elektryczne urządzenia atestowane, zabronione jest umieszczanie ich w ukryciu to jest pod stołem, pod biurkiem lub w innym niewidocznym i zakrytym miejscu.
4. **Zabronione jest także używanie prywatnych urządzeń elektrycznych bez pozwolenia Wójta. (farelki, wentylatory, czajniki bezprzewodowe itp.)**
5. Wszelkie naprawy sprzętu elektrycznego i elektronicznego powinny być dokonywane tylko przez fachowców.

§ 11

1. Zagrożeniem pożarowym są także nieosłonięte żarówki (światłówki) i dlatego należy pamiętać że temperatura szkła żarówki zależy przede wszystkim od jej mocy, odległości od materiału i czasu działania. W związku z tym nie należy zasłaniać żarówek palnych materiałami, używać żarówek zbyt blisko palnych materiałów, lampy podręczne używać tylko z osłoną ochronną i ochroną szkła żarówki i używać żarówek takiej mocy, dla jakiej dopuszczony jest korpus.
2. Uszkodzone elementy instalacji elektrycznej lub niesprawne urządzenia zasilane energią elektryczną mogą wyzwać iskry elektryczne, które powstają na skutek gwałtownych zmian obciążenia, włączania i wyłączania silników elektrycznych, przekaźników wyłączników. podczas rozdzielania przeciążonych przewodów oraz w czasie krótkich zwarcí.
3. Zagrożeniem będą również wyładowania atmosferyczne towarzyszące burzom, które zachodzą pomiędzy chmurami, a powierzchnią ziemi i wyzwała się energia wartości zdolnej do zapalenia wszelkich materiałów palnych w chwili zetknięcia z nią.

4. Zagrożeniem bezpośrednim są podpalenia najczęściej powstające na tle: chęci ukrycia nadużyć, zatarcia śladów po przestępstwie, otrzymania zysku z odszkodowania lub choroby psychicznej.

III. Drogi rozprzestrzeniania się pożaru

§ 12

1. Powstały pożar rozprzestrzeniał się będzie po występujących elementach palnych wyposażenia i wystroju wnętrza pomieszczenia poprzez przemieszczanie się płomienia po tych elementach będących ze sobą w styczności oraz poprzez promieniowanie ciepłe równomiernie we wszystkich kierunkach od miejsca jego powstania czyli ogniska pożaru.
2. Równomierność rozprzestrzeniania się pożaru we wszystkich kierunkach może zaniknąć w przypadku występowania ciągów wentylacyjnych znajdujących się w pomieszczeniach jak również powstałych w wyniku pozostawienia otwartych otworów okiennych lub drzwiowych.
3. Następujący w trakcie rozgorzenia pożaru wzrost temperatury spowoduje pęknięcie szyb w oknach, przez co nastąpi nieograniczony dopływ tlenu do ogniska pożaru i zintensyfikuje proces palenia.
4. Wystąpić może rozprzestrzenianie się pożaru w obrębie pomieszczenia jak również w poziomie na sąsiednie pomieszczenia i ciągi komunikacyjne. Szybkość rozprzestrzeniania się pożaru ograniczyć można do czasu przybycia jednostki ratowniczej poprzez usunięcie czyli ewakuację materiałów palnych z drogi rozprzestrzeniania się pożaru, prowadzenie działań gaśniczych z użyciem podręcznego sprzętu gaśniczego, jak również poprzez ograniczenie dopływu tlenu do ogniska pożaru zamykając wszelkie występujące w obrębie pomieszczenia objętego pożarem otwory.
5. Na zewnątrz płonącego pomieszczenia pożar może rozprzestrzeniać się przez wszelkiego rodzaju nieszczelności, między innymi poprzez drzwi i okna.
6. Przez otwory okienne przeniesienie się ognia może nastąpić:
 1. bezpośrednio: na skutek zapalenia sąsiedniego obiektu (pomieszczenia) przez wydobywające się na zewnątrz płomienie.
 2. pośrednio: na skutek promieniowania ciepłego ogniska pożaru.
7. Stosowane drzwi drewniane mają bardzo małą odporność ogniową i stanowią drogę rozprzestrzeniania się pożaru. Pod działaniem ciepła najszybciej ulegają zniszczeniu okolice spojenia ścian. Wówczas, nawet przez małe szczeliny, do sąsiednich pomieszczeń łatwo mogą przenikać gorące gazy pożarowe doprowadzając do zapalenia znajdujących się tam materiałów palnych.
8. Pożar może przenikać również przez szczelne, niepalne ściany i stropy. Jeżeli wskutek długotrwałego pożaru ściana lub strop rozgrzeje się do temperatury 200 - 3000C po stronie przeciwnej od miejsca pożaru, mogą wówczas zapalić się palne materiały przylegające do ściany lub znajdujące się przy stropie.

IV. Zasady zapobiegania możliwości powstania pożaru

§ 13

1. Zarządca budynku, zapewniając jego ochronę przeciwpożarową jest zobowiązany:
 1. przestrzegać przeciwpożarowych wymagań techniczno-budowlanych, instalacyjnych i technologicznych.

2. wyposażyć budynek, obiekt budowlany lub teren w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice,
 3. zapewnić konserwację oraz naprawy urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic w sposób gwarantujący ich sprawne i niezawodne funkcjonowanie,
 4. zapewnić osobom przebywającym w budynku, obiekcie budowlanym lub na terenie, bezpieczeństwo i możliwość ewakuacji,
 5. przygotować budynek, obiekt budowlany lub teren do prowadzenia akcji ratowniczej, zapoznać pracowników z przepisami przeciwpożarowymi,
 6. ustalić sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.
2. W obiektach oraz na terenach przyległych do nich jest zabronione wykonywanie czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenienie się, utrudnienie prowadzenia akcji ratowniczej lub ewakuacji.
 3. W celu zapobieżenia możliwości powstania pożaru na terenie obiektów należy przestrzegać podstawowych zasad bezpieczeństwa pożarowego przez osoby przebywające w obiekcie, personel oraz osoby odpowiedzialne za stan techniczny obiektów i instalacji.
 4. Aby zapobiegać powstawaniu pożarów należy m.in.:
 1. Sprawować nadzór nad sprawnością sieci elektroenergetycznej w trakcie jej eksploatacji poprzez dokonywanie okresowych badań, oględzin i napraw, a mianowicie 1 raz w roku dokonywać badań instalacji w zakresie prawidłowej oporności izolacji.
 2. Nadzorować i przestrzegać zasad prawidłowej eksploatacji urządzeń elektrycznych i sieci elektrycznej m.in. poprzez nie dopuszczanie do przyłączania nadmiernej ilości odbiorników niż jest to przewidziane dla danej instalacji czy obwodu.
 3. Używać i eksploatować ogrzewacze stosowane w pomieszczeniach zgodnie z instrukcjami producenta, a w przypadku ich braku: ustawiania ich co najmniej 0,5 m od materiałów palnych, na podłożu niepalnym i nie kierowanie źródeł ciepła bezpośrednio na materiał palny.

§ 14

Podstawowe zasady zapobiegania pożarom:

1. Zabronione jest używanie urządzeń wykazujących uszkodzenia.
2. Używanie ognia otwartego i palenie tytoniu może się odbywać w miejscach wyznaczonych do tego celu.
3. W miejscach występowania materiałów palnych i łatwo zapalnych określonych i oznakowanych przez użytkownika obiektu obowiązuje zakaz palenia i używania ognia otwartego.
4. Przestrzeganie zasad bezpiecznego używania cieczy łatwo zapalnych w przypadku ich stosowania, a w szczególności nie podgrzewania ich powyżej temperatury zapalenia oraz nie stosowanie ich w obrębie ognisk mogących spowodować ich zapalenie.
5. Sprawowanie nadzoru nad sprawnością instalacji odgromowej poprzez dokonywanie stosownych okresowych badań i oględzin.
6. Badania instalacji należy przeprowadzać w co najmniej 5 letnich okresach.
7. Nie stosowanie na osłony punktów świetlnych materiałów palnych za wyjątkiem trudno zapalnych umieszczonych w odległości co najmniej 5 cm od żarówki.

§ 15

W urzędzie bezwzględnie zabrania się:

1. Używania otwartego ognia oraz palenia papierosów.
2. Użytkowania przenośnych urządzeń grzejnych bezpośrednio na podłożu palnym (zgodę na eksploatację urządzenia wydaje każdorazowo wójt),
3. Naprawy bezpieczników prądu i innych elementów instalacji elektrycznych (o wszelkich usterkach występujących w instalacjach należy powiadamiać natychmiast).
4. Przechowywania materiałów palnych w odległości mniejszej niż 0,5 m od urządzeń i instalacji, których powierzchnie mogą nagrzewać się do temp. przekraczającej 100⁰C, linii kablowych o napięciu powyżej 1 kV, przewodów uziemiających oraz przewodów odprowadzających instalacji odgromowej,
5. Ograniczania dostępu do wyłączników prądu oraz osprzętu instalacji elektrycznej jak gniazda i włączniki.
6. Przechowywania cieczy o temperaturze zapłonu poniżej 55⁰ C w ilościach przekraczających: 10 dm³ cieczy o temp. zapłonu poniżej 21⁰ C , 50 dm³ cieczy o temp. zapłonu od 21⁰ C do 55⁰ C,
7. Zamykania drzwi ewakuacyjnych uniemożliwiających ich natychmiastowe otwarcie,
8. Ustawiania na drogach ewakuacyjnych jakichkolwiek przedmiotów uniemożliwiających lub utrudniających ewakuację.
9. Przechowywania w obiekcie materiałów łatwo zapalnych w pomieszczeniach ogólnie dostępnych.
10. Rozgrzewania za pomocą ognia otwartego smoły i innych materiałów w odległości mniejszej niż 5 m od obiektu, przyległego do niego składowiska lub placu składowego z materiałami palnymi, przy czym dopuszczalne jest wykonywanie tych czynności na dachach o konstrukcji i pokryciu niepalnym, w budowanych obiektach, a w pozostałych jeżeli zostaną zastosowane odpowiednie, przystosowane do tego celu podgrzewacze.

§ 16

W budynkach i pomieszczeniach Urzędu Gminy stosowane są zasady dotyczące:

1. umieszczenia w miejscu widocznym wykazu telefonów alarmowych oraz instrukcji postępowania na wypadek pożaru,
2. czytelnego oznakowania zgodnie z obowiązującymi normami:
 1. dróg ewakuacyjnych,
 2. miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych,
 3. lokalizacji przeciwpożarowych wyłączników prądu, głównych kurków gazu oraz materiałów niebezpiecznych pożarowo,
 4. pomieszczeń, w których występują materiały niebezpieczne pożarowo,
 5. miejsc usytuowania podręcznego sprzętu gaśniczego.
3. przeprowadzania kontroli stanu technicznego instalacji elektrycznych i piorunochronnych przez osoby posiadające kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru lub usług w zakresie naprawy lub konserwacji odpowiednich urządzeń energetycznych . określone w przepisach szczególnych.
4. przeprowadzania kontroli stanu technicznego przewodów wentylacyjnych wyłącznie przez osoby posiadające kwalifikacje zawodowe stwierdzone przez izbę rzemieślniczą.
5. stosowania wyłącznie urządzeń i instalacji sprawnej technicznie.

6. prowadzenia zgodnej z zaleceniami producenta lub wykonawcy eksploatacji urządzeń i instalacji,
7. stosowania właściwego zabezpieczenia w elektrycznych tablicach rozdzielczych,
8. stosowania w pomieszczeniach narażonych na działanie wilgoci, zagrożonych wybuchem oraz w strefach zagrożenia wybuchem właściwie wykonanej instalacji elektrycznej oraz urządzeń elektrycznych wykonanych w odpowiednim stopniu ochrony,
9. właściwego zabezpieczania prac pożarowo niebezpiecznych,
10. przestrzegania zakazu składowania materiałów na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji,
11. szkolenia nowo przyjmowanych pracowników.

VI. Zasady postępowania na wypadek powstania pożaru i innego zagrożenia

§ 17

1. **Każda osoba zobowiązana jest w przypadku zauważenia pożaru do niezwłocznego powiadomienia osób mogących znaleźć się w strefie zagrożenia, jednostki Straży Pożarnej lub policji oraz zarządzającego obiektem lub osoby upoważnionej.**
2. Pracownicy zobowiązani są do podjęcia działań gaśniczych z użyciem podręcznego sprzętu gaśniczego, będącego na wyposażeniu obiektów (o ile sytuacja jeszcze na to pozwala).
3. Po przybyciu pierwszej jednostki straży pożarnej należy udzielić informacji o podjętych dotychczas działaniach oraz innych informacji mogących mieć wpływ na prowadzenie akcji oraz podporządkować się poleceniom kierującego działaniami.
4. Do czasu przybycia pierwszej jednostki straży pożarnej kierujący działaniami powinien:
 1. przeprowadzić ewakuację ludzi z obiektu,
 2. dokonać wstępnego rozpoznania sytuacji,
 3. **podjąć w miarę możliwości działania zapewniające bezpieczeństwo ludzi, a także działania ograniczające rozprzestrzenianie się pożaru,**
 4. **usunąć wszelkie materiały ze strefy pożaru i jej sąsiedztwa oraz ograniczyć dopływ tlenu do ogniska pożaru poprzez zamknięcie wszelkich otworów w obiekcie, przy upewnieniu się, że wszyscy opuścili obiekt.**
5. Na terenie akcji należy zachowywać spokój i nie wywoływać paniki.
6. Kierowaniem działaniami przed przybyciem straży pożarnej powinna zajmować się osoba energiczna, znająca obiekt i potrafiąca podejmować odpowiednie decyzje.
7. Wszelkie osoby nie związane z akcją powinny oddalić się ze strefy zagrożenia i podejmować działania jedynie na polecenie kierującego akcją.
8. **Powiadomić należy Powiatowe stanowisko kierowania Państwowej Straży Pożarnej w Łąncucie Nr 998 lub 112 i jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej najbliższej miejscowo urzędu tj. . OSP Czarna tel. 533 339 112 lub OSP Krzemienica tel. 17 224 75 79.**
9. Przekazując informację o zdarzeniu straży pożarnej należy podać:
 1. co się pali,
 2. miejsce zdarzenia (dokładny adres),
 3. gdzie się pali np. na parterze, piętrze, ilość kondygnacji budynku itp.
 4. czy istnieje zagrożenie dla ludzi.

5. nazwisko i numer telefonu z którego się dzwoni i po odłożeniu słuchawki należy chwilę odczekać przy aparacie, gdyż dyspozytor może sprawdzić odwrotnie prawdziwość zdarzenia.

VII. Podstawowe zasady gaszenia pożarów

§ 18

1. Przy gaszeniu pożaru należy:
 1. zbliżyć się do niego zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy)
 2. uruchomić gaśnicę (zgodnie z instrukcją) i skierować strumień środka gaśniczego na źródło ognia,
 3. w przypadku płonących poziomych powierzchni kierować strumień gaśniczy na powierzchnię płonąca zaczynając od najbliższego brzegu, strumień kierować prawie równoległe do powierzchni płonącej,
 4. płonące spadające z góry na dół krople lub ciekącą ciecz palną gasić kierując strumień gaśniczy od góry do dołu,
 5. Powierzchnie pionowe gasić od dołu do góry,
 6. W przypadku konieczności gaszenia pożaru większą liczbą gaśnic, należy zastosować je jednocześnie,
 7. Po ugaszeniu pożaru należy dopilnować, aby nie doszło do wtórnego zapłonu
 8. Gaśnice po ich użyciu skierować do remontu celem ich naprawy i legalizacji przez wyspecjalizowane zakłady lub osoby.
2. Podstawowe zasady gaszenia pożaru przy pomocy gaśnic:
 1. należy zbliżyć się do pożaru zgodnie z kierunkiem wiatru (wiatr w plecy),
 2. środek gaśniczy skierować do źródła ognia zgodnie z kierunkiem wiatru,
 3. gaszący nie powinien narażać się na działanie dymu i promieniowania cieplnego,
 4. pożary powierzchniowe należy gasić zaczynając od przodu „zawijając” (bezsensowne jest kierowanie strumienia środka gaśniczego do środka pożaru, bo powoduje to jego rozszerzanie),
 5. pożary kropli i cieczy spadających gasić od góry do dołu, gdyż płonące ciecze spadają na podłoże i powodują drugi pożar i zanim nie ugasi się kropli spadających nie można ugasić pożaru na podłodze,
 6. pożary ścian należy gasić od dołu do góry, gdyż wznoszące się pionowo do góry ciepło powoduje rozprzestrzenianie się palenia materiału, ograniczenie rozwoju pożaru do góry może być ograniczone po uprzednim ugaszeniu źródła pożaru,
 7. wystarczającą liczbę gaśnic do ugaszenia pożaru należy używać jednocześnie, nie pojedynczo,
 8. wcześniej należy szybko zgromadzić potrzebną ilość środków gaśniczych w pobliżu źródła ognia, co jest szczególnie ważne gdy zorientujemy się, że jedna gaśnica nie wystarczy,
 9. trzeba uważać na wtórny zapłon, gdyż palne pary mogą się ponownie zapalić w przypadku zetknięcia się z nagrzanymi przedmiotami i dlatego trzeba pozostać w gotowości obok przy powierzchni, która była objęta pożarem.
 10. po użyciu gaśnicy nie należy wieszać jej na dotychczasowym stanowisku, lecz oddać do napełnienia środkiem gaśniczym. Gaśnice nie mogą być używane

wielokrotnie lub dowolną ilość razy i nawet wtedy, gdy raz niewielką ilość środka gaśniczego zużyto, koniecznym jest skierowanie jej do warsztatu.

VIII. Sposoby wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo

§ 19

1. Prace niebezpieczne pożarowo na terenie obiektu mogą być wykonywane jedynie na podstawie zezwolenia Wójta lub osoby przez niego upoważnionej
2. W przypadku konieczności prowadzenie takich prac, do których zalicza się między innymi: spawanie, cięcie lub podgrzewanie z użyciem palników, należy zachować warunki bezpieczeństwa uniemożliwiające powstanie pożaru lub wybuchu.
3. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo wójt lub upoważniona przez niego osoba zobowiązane są do:
 1. określenia stopnia zagrożenia pożarowego w rejonie w którym prace będą wykonywane,
 2. ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru,
 3. wskazania osób odpowiedzialnych za zabezpieczenie miejsca prowadzenia prac oraz za przebieg i zabezpieczenie miejsca po ich zakończeniu.
4. Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo należy:
 1. ocenić zagrożenie pożarowe w rejonie, w którym prace będą wykonywane,
 2. ustalić rodzaj przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
 3. wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy,
 4. uzyskać wymagane zezwolenie zgodnie z regulaminem.
5. Prace niebezpieczne pożarowo, są to prace nie przewidziane instrukcją technologiczną lub prowadzone poza wyznaczonym na stałe do tego celu miejscem, jak prace remontowo - budowlane związane z użyciem otwartego ognia, prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach, a także wszelkie prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.
6. Podczas wykonywania prac należy przestrzegać następujących zasad :
 1. wszelkie materiały palne występujące w miejscu wykonywania prac oraz rejonach przyległych, w tym również elementy konstrukcji budynku i znajdujących się w nim instalacji technicznych, należy zabezpieczyć przed zapaleniem,
 2. w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem lub w pomieszczeniach w których wcześniej wykonywano inne prace związane z użyciem cieczy łatwo zapalnych lub palnych gazów, mogą być prowadzone wyłącznie wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów nie przekracza 10 % ich dolnej granicy wybuchowości,
 3. w miejscu prowadzenia prac powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
 4. po zakończeniu prac należy poddać kontroli miejsce, w którym prace były wykonywane oraz rejony przyległe,
 5. prace mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione i posiadające odpowiednie kwalifikacje,
 6. administrator jest obowiązany przed rozpoczęciem prac zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu.

7. sprzęt używany do wykonywania prac powinien być sprawny technicznie i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru.

IX. Rozmieszczenie podręcznego sprzętu gaśniczego

§ 20

1. Ilość podręcznego sprzętu gaśniczego jaka musi znajdować się na wyposażeniu obiektu zależy od występowania zagrożenia wybuchem, wielkości obciążenia ogniowego lub kategorii zagrożenia ludzi.
2. Dla obiektu Urzędu Gminy w Czarnej jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3 dm³) zawartego w gaśnicach powinna przypadać na każde 100 m² powierzchni strefy pożarowej.
3. Przy ustalaniu rodzaju podręcznego sprzętu gaśniczego jaki powinien być na wyposażeniu budynku należy wziąć pod uwagę występujące w obiekcie rodzaje materiałów palnych oraz kierować się właściwościami środka gaśniczego.
4. Ogólnie przyjmujemy, że:
 1. Do gaszenia pożarów grupy A obejmującej pożary ciał stałych pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia np. drewno, papier, węgiel stosuje się gaśnice płynowe lub pianowe.
 2. Do gaszenia pożarów grupy B obejmującej pożary cieczy palnych i substancji stałych topiących się np. rozpuszczalniki, tłuszcze, smoła stosuje się gaśnice płynowe, pianowe, śniegowe, proszkowe lub halonowe.
 3. Do gaszenia pożarów grupy C obejmujących pożary gazów palnych np. metan, wodór stosuje się gaśnice proszkowe, śniegowe lub halonowe.
 4. Do gaszenia pożarów grupy D obejmujących pożary metali lekkich np. magnez, sód stosuje się gaśnice proszkowe specjalnie do tego przeznaczone.
 5. Do gaszenia urządzeń elektrycznych pod napięciem oraz materiałów znajdujących się w pobliżu tych urządzeń stosuje się gaśnice śniegowe, proszkowe lub halonowe.
5. W oczyszczalni ścieków z uwagi na używanie w procesach technologicznych preparatów i substancji chemicznych do gaszenia pożarów z udziałem tych preparatów stosuje się odpowiednio:
 1. chlorek poliglinu – gaszenie suchymi środkami gaśniczymi, pianą alkoholową i rozproszona wodą. Niewskazane jest stosowanie prądów wodnych.
 2. podchloryn sodu – gaszenie wodą.
 3. tlenek wapnia – gaszenie gaśnicami proszkowymi lub śniegowymi ABCE.
 4. flokulant – gaszenie proszkiem ABC, mgłą wodną.
 5. formuła 400 środek czyszczący – myjący – gaszenie dwutlenkiem węgla, proszkiem, rozpylonym strumieniem wody, pianą odporną na alkohol.

§ 21

1. Wprowadzenie grup pożarów pozwala na przyporządkowanie środków gaśniczych do gaszenia pożarów i dzięki temu pozwala użytkownikom na łatwe zorientowanie się, jakie materiały mogą być gaszone danym środkiem.
2. Dopuszczenie środka gaśniczego do gaszenia pożarów określonej grupy oznacza, że można go stosować do wszystkich substancji zaliczonych do tej grupy.
3. Występujące w obiektach materiały zaliczane są do grupy pożarów A i C w związku z tym gaśnice powinny być przeznaczone do gaszenia co najmniej tych grup pożarów.

4. Zastosowanie gaśnic uniwersalnych przeznaczonych do gaszenia grup pożarów A, B i C jest w tym przypadku rozwiązaniem optymalnym.
5. Dodatkowym parametrem przy doborze ilości gaśnic jest odległość pomiędzy sprzętem gaśniczym, która nie może przekroczyć 30 m.
6. Wskazane jest zastosowanie na wyposażenie obiektu gaśnic o masie środka co najmniej 6 kg lub większego co podniesie skuteczność prowadzenia działań w przypadku jego użycia.
7. Wskazany sprzęt powinien spełniać przepisowe zasady jego lokalizacji tj.:
 1. znajdować się w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, przy wyjściach z pomieszczeń lub budynków,
 2. do sprzętu powinien być zapewniony dostęp, a miejsce w którym się znajduje winno być oznakowane zgodnie z Polską Normą,
 3. odległość dojścia do sprzętu nie może przekroczyć 30 m,
 4. nie należy go umieszczać w miejscu narażonym na uszkodzenie mechaniczne.

X. Zasady prowadzenia ewakuacji i ogłaszania alarmu

§ 22

1. W przypadku powstania pożaru, bezpieczeństwo ludzi przebywających w budynku jest w znacznym stopniu uzależnione od ogólnych warunków ewakuacji panujących w obiekcie.
2. Pod pojęciem warunków ewakuacji rozumie się zespół przedsięwzięć oraz środków techniczno-organizacyjnych zapewniających szybkie i bezpieczne opuszczenie strefy zagrożonej lub objętej pożarem, polegających w szczególności na:
 1. zapewnieniu odpowiedniej szerokości i ilości wyjść,
 2. zachowaniu dopuszczalnych długości dojść ewakuacyjnych,
 3. zabezpieczeniu dróg ewakuacyjnych przed przedostaniem się ognia.
3. Dla zapewnienia bezpiecznej ewakuacji należy przestrzegać następujących zasad:
 1. Nie składować materiałów palnych oraz jakichkolwiek przedmiotów na drogach ewakuacyjnych.
 2. Przestrzegać zakazu zamykania drzwi w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe otwarcie,
 3. Nie ograniczać dostępu do wyjść ewakuacyjnych znajdujących się w pomieszczeniach,
 4. Zapewniać w obiektach pełną informację, dla osób w nich przebywających, na temat wyjść i kierunków ewakuacji za pomocą znaków ewakuacyjnych zgodnych z obowiązującą Polską Normą.

§ 23

1. Ogłoszenie alarmu w związku z wystąpieniem zagrożenia na terenie obiektu odbywa się przez użycie głosu ludzkiego przez osoby, które zauważyły pożar.
2. Obowiązek każdej osoby niezwłocznego powiadomienia innych w tym jednostkę straży pożarnej o zauważonym zagrożeniu wynika z zapisów ustawy o ochronie przeciwpożarowej.
3. Osoba ogłaszająca niebezpieczeństwo i konieczność ewakuacji powinna zachować daleko idący spokój, podając wiadomości donośnie i zdecydowanie z jednoczesnymi

informacjami i rzeczowymi poleceniami do wykonania w kontekście dalszych działań związanych z alarmowaniem pozostałych osób jak również podjęciem akcji ratunkowej. . Należy wystrzegać się histerycznych krzyków.

4. W obiekcie zarządza się ewakuację w przypadku pożaru jak również innych zagrożeń mogących wystąpić w obiekcie. Należy pamiętać także o tym iż nawet w przypadku małych zdarzeń często nie groźnych może wśród osób przebywających w obiekcie nastąpić wzrost niepokoju i panika doprowadzające do samorzutnej i niekontrolowanej ucieczki i w takich przypadkach zarządzenie zorganizowanej ewakuacji jest elementem przeciwdziałającym temu zagrożeniu.
5. Ewakuację z obiektu przeprowadza się także w przypadku wystąpienia innego zagrożenia jak np. awarii budowlanej, awarii występującej w instalacjach użytkowych i innych.
6. Informację o zagrożeniu i konieczności opuszczenia obiektu należy podać głosem lub używając sprzętu nagłaśniającego. Powinna być ona przekazana spokojnie i często powtarzana.
7. Ewakuacją powinien kierować wójt lub osoba przez niego wyznaczona, której należy się podporządkować. W przypadku wystąpienia zagrożenia należy powiadomić wszystkie osoby znajdujące się w danej chwili w obiekcie (personel powinien orientować się na bieżąco co do ilości osób znajdujących się w obiekcie i miejscu ich przebywania).
8. W przypadku wątpliwości co do opuszczenia obiektu przez wszystkie osoby, informację tę należy przekazać dowódcy pierwszej przybyłej jednostki ratowniczo-gaśniczej.
9. Ewakuację należy przeprowadzać z użyciem istniejących w obiekcie wyjść i klatki schodowej.
10. Po ogłoszeniu alarmu w bezpośredniej strefie zagrożenia należy jak najszybciej powiadomić właścicieli lub personel obiektu, które jest zobowiązane podjąć dalsze działania oraz straż pożarną.
11. Ogłoszenie alarmu należy zakończyć w momencie całkowitej pewności dotarcia informacji do wszystkich osób mogących przebywać w obiekcie.

XI. Organizacja ewakuacji z budynków

§ 24

1. Wszystkie wyjścia i przejścia na drogach ewakuacyjnych są oznakowane tablicami bezpieczeństwa i ewakuacyjnymi wskazującymi wyjścia i kierunki ewakuacji.
2. Z uwagi iż na drogach ewakuacyjnych (korytarzach, klatkach schodowych) może występować zadymienie i gazy pożarowe, prowadząc ewakuację w utrudnionych warunkach należy pamiętać, żeby:
 1. poruszać się przy ścianach,
 2. utrzymywać w grupie kontakt dotykowy pomiędzy członkami grupy,
 3. poruszać się w pozycji schylonej, gdyż przy podłodze występuje najwięcej czystego powietrza,
 4. w przypadku schodzenia po schodach w pozycji schylonej należy schodzić tyłem,
 5. przed wejściem w strefę dymów i gazów pożarowych przygotować, jeśli jest to możliwe, zmoczone materiały np. chusteczki i chronić nimi drogi oddechowe (nos, usta).
 6. W przypadku wystąpienia dużego zadymienia na korytarzu i braku możliwości wyjścia z pomieszczenia należy uszczelnić drzwi i przez okno wzywać pomocy. W

takim przypadku straż pożarna dokona ewakuacji przy użyciu drabin lub innego sprzętu ratowniczego.

§ 25

1. Ewakuacja z dwukondygnacyjnego budynku urzędu sektor A jest zapewniona czterema wyjściami ewakuacyjnymi zlokalizowanymi na wysokim parterze budynku i prowadzącymi na zewnątrz, z których jeden to podjazd dla osób niepełnosprawnych, a pozostałe trzy to oddzielne wyjście z Urzędu Stanu Cywilnego, wyjście z pomieszczeń suterren mieszczących pomieszczenia konserwatorów oraz wyjście główne z budynku A.
2. Ewakuacja z budynku urzędu sektor B w którym na parterze mieści się Referat Infrastruktury Komunalnej i Inwestycji zapewniona jest 1 wyjściem ewakuacyjnym prowadzącym bezpośrednio na zewnątrz budynku.
3. Ewakuacja z budynku C parter mieszczącego Referat Usług Komunalnych zapewniona jest 1 wyjściem ewakuacyjnym prowadzącym bezpośrednio na zewnątrz budynku. Wymiary klatek schodowych i drzwi wejściowych zapewniają bezpieczną ewakuację osób, których liczba nie przekracza 95.
4. Ewakuacja z budynku Gminnej Biblioteki Publicznej w którym na parterze mieści się Referat Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa jest zapewniona dwoma wyjściami ewakuacyjnymi prowadzącymi z parteru bezpośrednio na zewnątrz.
5. Długość dojsć ewakuacyjnych z piętra nie przekraczają długości dopuszczalnych – tj. 40 m przy wielu dojsciach.

§ 26

1. Wójt upoważnia pracownika na samodzielnym stanowisku ds. ochrony przeciwpożarowej do zastępowania zarządcy budynków w zakresie nadzoru i zapewnienia bezpieczeństwa pożarowego w budynkach i najbliższym otoczeniu Urzędu Gminy w Czarnej i pełnienie funkcji koordynatora w przypadku ewakuacji i innych działań w tym zakresie.
2. Każdy pracownik urzędu ma obowiązek posiadania niezbędnej wiedzy z zakresu ochrony przeciwpożarowej i bezwzględne przestrzegania zasad postępowania określonych w niniejszej instrukcji oraz realizacji zadań w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przydzielonymi indywidualnymi zakresami obowiązków i odpowiedzialności.
3. Zarządca budynku zawierającego strefę pożarową przeznaczoną dla około 50 osób, będącymi jej stałymi użytkownikami jest zobowiązany co najmniej raz na trzy lata dokonać sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji w budynku.
4. Przy sprawdzaniu warunków ewakuacji szczególnie należy sprawdzić czy:
 1. zapewniono możliwość ewakuacji z pomieszczeń, w których przebywają ludzie na zewnątrz budynku lub do sąsiedniej strefy pożarowej,
 2. zamknięto drzwiami wyjścia z pomieszczeń na drogę ewakuacyjną,
 3. zapewniono, aby drzwi stanowiące wyjście ewakuacyjne z budynku otwierały się zgodnie z kierunkiem ewakuacji tj. na zewnątrz.
 4. zachowano długości przejść ewakuacyjnych tj. odległości od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może znajdować się człowiek, do wyjścia na drogę ewakuacyjną lub bezpośrednio do wyjścia ewakuacyjnego na zewnątrz budynku tak, aby nie przekraczały one w żadnym z przypadków wartości 40m w strefach pożarowych ZL,
 5. zapewniono, aby przejścia ewakuacyjne nie prowadziły łącznie przez więcej jak trzy pomieszczenia.

6. zapewniono możliwości otwierania drzwi ewakuacyjnych zgodnie z kierunkiem ewakuacji – wymaganie dot. m.in. pomieszczeń, w których jednorazowo może przebywać ponad 50 osób,
 7. zachowano wymaganą szerokość przejść ewakuacyjnych w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi, tj. nie mniejszych jak 0,9 m, lub co najmniej 0,8 m w przypadku przejścia służącego do ewakuacji do 3 osób,
 8. zapewniono wymaganą szerokość (w świetle) wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń oraz z budynku, nie mniejszej jak 0,9 m,
 9. zapewniono wymaganą szerokość (w świetle) drzwi na drogach ewakuacyjnych, nie mniejszej jak 0,9 m,
 10. zapewniono wymaganą wysokość (w świetle) wyjść ewakuacyjnych z pomieszczeń i z budynku, oraz drzwi na drogach ewakuacyjnych, nie mniejszej jak 2,0 m,
 11. zapewniono wymaganą szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych uwzględniającej parametr 0,6 m na każde 100 osób mogących przebywać na danej kondygnacji, jednak nie mniej jak 1,4 m, za wyjątkiem dróg, którymi będzie się ewakuować do 20 osób i które mogą posiadać szerokość co najmniej 1,2 m,
 12. zapewniono, aby skrzydła drzwi stanowiących wyjście na drogę ewakuacyjną nie zmniejszały wymaganej szerokości tej drogi po ich całkowitym otwarciu,
 13. zapewniono wymaganą wysokość dróg ewakuacyjnych nie mniejszą niż 2,2 m, oraz wysokość lokalnych obniżen na tej drodze (w tym drzwi) – 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka nie może być większa niż 1,5 m,
 14. zapewniono wymaganą szerokość biegów (schodów) klatki schodowej co najmniej 1,2 m, zaś szerokość spoczników (podestów pomiędzy schodami) 1,5 m,
 15. zapewniono biegom i spocznikom klatki schodowej służącej celom ewakuacji klasy odporności ogniowej co najmniej R 60 oraz wykonania ich z materiałów niepalnych,
 16. zachowano dopuszczalną długość dojsć ewakuacyjnych tj. odległości od wyjść z pomieszczeń na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku, tak aby nie przekraczały 30 m przy jednym dojsciu ewakuacyjnym i 60m przy co najmniej dwóch dojsciach ewakuacyjnych,
 17. nie umieszczono przedmiotów (np. mebli, elementów dekoracyjnych i reklamowych, itp.) na drogach ewakuacyjnych, w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości jak wyżej,
 18. nie umieszczono elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wymaganych wartości jak wyżej,
 19. stosowane są wyłącznie co najmniej trudno zapalne materiały i wyroby budowlane na drogach ewakuacyjnych, niepalne lub nie zapalne oraz nie kapiące i nie odpadające pod wpływem ognia okładziny sufitowe lub sufity podwieszane na drogach ewakuacyjnych.
5. Przy przeprowadzaniu praktycznego sprawdzenia organizacji ewakuacji ludzi z budynku, należy:
1. ustalić rodzaj i miejsca zagrożenia, którego wynikiem będzie przeprowadzenie ewakuacji ludzi z obiektu (np. pożar w biurze na I kondygnacji),
 2. ustalić czas oraz zakres działań w trakcie ewakuacji dla osób funkcyjnych - kierujących działaniami ewakuacyjnymi,
 3. natychmiast powiadomić pracowników oraz Wójta Gminy.
 4. wójt zarządza ewakuację pracowników z całego budynku.
 5. umówionym sygnałem należy ogłosić ewakuację budynku w sposób stanowczy ale bez oznak zdenerwowania np. za pomocą kurierów (wyznaczonych pracowników), dzwonnka, urządzenia nagłaśniającego.

6. pracownicy natychmiast, sprawnie, bez zbędnej zwłoki powinni opuścić biura (nie muszą wyłączać urządzeń elektrycznych np. komputerów, mogą zabrać ubrania, torebki), przymykają drzwi (nie muszą ich zamykać na klucz) i kierują się do uprzednio wyznaczonego i oznakowanego miejsca zbiórki do ewakuacji. Wyznaczonym miejscem jest plac przed budynkiem urzędu (sektor A).
 7. pracownicy nie mogą sami opuścić miejsca zbiórki do ewakuacji i samodzielnie wrócić do budynku,
 8. kierującym ewakuacją jest wójt lub koordynator, względnie upoważniona osoba, która w razie potrzeby informuje przybyłe jednostki ratownicze o stanie ewakuacji, osobach zagrożonych lub poszkodowanych,.
6. Wnioski z praktycznego sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji będą służyły jako materiał szkoleniowy dla pracowników , a także jako podstawa do ujmowania w planach modernizacji obiektu zaleceń związanych z poprawą warunków ewakuacji.

XII. Znaki ewakuacyjne

§ 27

1. Znaki ewakuacyjne muszą być właściwie rozmieszczone, aby wskazywały właściwą drogę ewakuacji w razie zagrożenia.
2. Rozróżniamy następujące znaki ewakuacyjne:
 1. Kierunek drogi ewakuacyjnej – znak wskazujący kierunek do wyjścia, które może być wykorzystane w przypadku zagrożenia. Strzałki krótkie stosuje się z innymi znakami, strzałka długa do samodzielnego stosowania.
 2. Drzwi ewakuacyjne – znak stosowany nad drzwiami skrzydłowymi, które są wyjściami ewakuacyjnymi (drzwi lewe lub prawe).
 3. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej – znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej do wyjścia: może kierować w lewo lub w prawo.
 4. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w dół – znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w dół na lewo lub prawo.
 5. Kierunek do wyjścia drogi ewakuacyjnej schodami w górę – znak wskazuje kierunek drogi ewakuacyjnej schodami w górę na lewo lub na prawo.
 6. Wyjście ewakuacyjne – znak stosuje się do oznakowania wyjść ewakuacyjnych w przypadku zagrożenia.
 7. Pchać, aby otworzyć – znak umieszcza się na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
 8. Ciągnąć, aby otworzyć – znak umieszcza się na drzwiach dla wskazania kierunku otwierania.
 9. Stłuc, aby uzyskać dostęp – znak ten może być stosowany w miejscu, gdzie jest niezbędne stłuczenie szyby dla uzyskania dostępu do klucza lub systemu otwarcia, gdy jest niezbędne przebicie przegrody dla uzyskania wyjścia.

§ 28

Znaki do oznaczania technicznych środków przeciwpożarowych służących ewakuacji :

1. Klucz do wyjścia ewakuacyjnego – służy do oznaczania lokalizacji klucza przy drzwiach ewakuacyjnych zamykanych na klucz, znak dodatkowy należy uzupełnić konkretną lokalizacją klucza.

2. Drabina ewakuacyjna – służy do oznaczania miejsc umieszczenia drabin ewakuacyjnych.
3. Pojemnik z maskami ucieczkowymi – służy do oznaczenia pojemników z maskami ucieczkowymi chroniącymi drogi oddechowe od dymu lub substancji toksycznych.
4. Miejsce zbiórki do ewakuacji – służy do oznaczenia miejsca zgrupowania ludzi podczas ewakuacji.
5. Rękaw ratowniczy – służy do oznaczenia lokalizacji wejścia do rękawa ratowniczego.
6. Pierwsza pomoc medyczna.

XIII. Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic

§ 29

1. Przez urządzenia przeciwpożarowe rozumie się urządzenia (stałe lub półstałe, uruchamiane ręcznie lub samoczynnie) służące do wykrywania i zwalczania pożaru lub ograniczenia jego skutków w obiektach, w których lub przy których są zainstalowane, a w szczególności: stałe i półstałe urządzenia gaśnicze i zabezpieczające, urządzenia wchodzące w skład systemu sygnalizacji pożarowej i dźwiękowego systemu ostrzegawczego, instalacje oświetlenia ewakuacyjnego, hydranty, zawory hydrantowe, pompy w pompowniach przeciwpożarowych, przeciwpożarowe klapy odcinające, urządzenia oddymiające oraz drzwi i bramy przeciwpożarowe, o ile są wyposażone w systemy sterowania
2. Gaśnice poddawać należy badaniom i konserwacji w okresach corocznych oraz każdorazowo po jego użyciu powinny być na nowo załadowane.
3. Producent zgodnie z Polską Normą w tym zakresie może skrócić czasookres badań i konserwacji wyprodukowanego sprzętu. Przy jego zakupie należy szczegółowo zapoznać się z zasadami eksploatacji gaśnic.
4. Zbiorniki gaśnic o wielkościach przekraczających 4 kg w okresach 5 letnich należy dodatkowo poddawać badaniom ciśnieniowym dokonywanych przez organy Dozoru Technicznego.

XIV. Zasady alarmowania i prowadzenia akcji w przypadku zgłoszenia o podłożeniu lub znalezienia ładunku wybuchowego

§ 30

1. Osoba, która przyjęła zgłoszenie o podłożeniu ładunku wybuchowego, albo zauważyła w obiekcie przedmiot niewiadomego pochodzenia, mogący być ładunkiem wybuchowym, jest obowiązana o tym powiadomić: wójta lub upoważnioną osobę w razie jego nieobecności oraz Policję w Łańcucie nr tel. **997**
2. Zawiadamiając policję, należy podać:
 1. treść rozmowy ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku wybuchowego, którą należy prowadzić wg wskazówek określonych w § 23 niniejszej instrukcji.
 2. miejsce i opis zlokalizowanego przedmiotu, który może być ładunkiem wybuchowym.

3. numer telefonu, z którego prowadzona jest rozmowa i swoje nazwisko,
4. uzyskać od policji potwierdzenie przyjętego powyższego zawiadomienia.
3. Do czasu przybycia policji akcją kieruje wójt, a w czasie jego nieobecności koordynator lub osoba upoważniona.
4. Kierujący akcją zarządza, aby użytkownicy pomieszczeń dokonali sprawdzenia czy:
 1. w tych pomieszczeniach znajdują się: przedmioty, rzeczy, urządzenia, paczki itp. których wcześniej nie było i nie wnieśli ich użytkownicy pomieszczeń (a mogły być wniesione i pozostawione przez inne osoby, np. interesantów)
 2. ślady przemieszczania elementów wyposażenia pomieszczeń,
 3. zmiany w wyglądzie zewnętrznym przedmiotów, rzeczy, urządzeń, które przedtem w pomieszczeniu były oraz emitowane z nich sygnały (np. dźwięki mechanizmów zegarowych, świecące elementy elektroniczne itp.)
5. Pomieszczenia ogólnie dostępne takie jak: korytarze, klatki schodowe, hale, toalety, piwnice i strychy itp. oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu powinno być sprawdzone przez pracowników obsługi z Referatu Administracji i Spraw Społecznych.
6. Zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń, których - w ocenie użytkowników obiektu przedtem nie było, a zachodzi podejrzenie, że mogą to być ładunki wybuchowe, nie wolno dotykać. O ich umiejscowieniu należy natychmiast powiadomić wójta i Policję.
7. W przypadku, gdy użytkownicy pomieszczeń faktycznie stwierdzą obecność przedmiotów (rzeczy, urządzeń), których wcześniej nie było lub zmiany w wyglądzie i usytuowaniu przedmiotów stale znajdujących się w tych pomieszczeniach, należy domniemywać, iż pojawienie się tych przedmiotów lub zmiany w ich wyglądzie i usytuowaniu mogły nastąpić wskutek działania sprawcy podłożenia ładunku wybuchowego. W takiej sytuacji kierujący akcją może wydać decyzję ewakuacji osób z zagrożonego obiektu przed przybyciem Policji. Należy zachować spokój i opanowanie, aby nie dopuścić do objawów paniki.

§ 31

1. Rozmowę ze zgłaszającym o podłożeniu ładunku należy prowadzić spokojnie i uprzejmie.
2. Rozmówca (osoba odbierająca informację) powinna starać się podtrzymywać rozmowę, przedłużając czas jej trwania.
3. Zgłaszającemu należy uświadomić możliwość spowodowania śmierci lub zranień osób postronnych w wyniku wybuchu.
4. W trakcie rozmowy dążyć do uzyskania możliwie jak największej ilości informacji o zgłaszającym i posiadanej przez niego wiedzy o terenie lub obiekcie zamachu oraz podłożonym ładunku wybuchowym.
5. W tym celu zadawać pytania określone poniżej pamiętając równocześnie, że powinny być uzależnione od konkretnej sytuacji:
 1. gdzie podłożono bombę ?
 2. dlaczego bomba została podłożona ?
 3. jak ona wygląda ?
 4. kiedy nastąpi wybuch ?
 5. jakie warunki muszą być spełnione by nie doszło do wybuchu bomby ?

§ 32

1. Osobom przyjmującym zgłoszenie o podłożeniu ładunków wybuchowych oraz administratorom obiektu nie wolno lekceważyć żadnej informacji na ten temat i

- każdorzazowo powinni powiadomić o tym policję, która z urzędu dokonuje sprawdzenia wiarygodności każdego zgłoszenia.
2. Wójt jako zarządca obiektu powinien na bieżąco organizować szkolenie pracowników w zakresie objętym instrukcją oraz powinien dysponować planami ewakuacji i architektonicznym obiektem, w tym pomieszczenia punktów newralgicznych takich jak : węzły energetyczne i wodne, które udostępnia na żądanie policjanta kierującego akcją. Policja udziela pomocy w realizacji takiego szkolenia.
 3. Zarządca obiektu winien podejmować wszelkie kroki, zmierzające do fizycznej i technicznej ochrony obiektu, uniemożliwiającej podkładanie w nim ładunków wybuchowych.
 4. Po przybyciu do obiektu policjanta lub policyjnej grupy interwencyjnej Wójt lub upoważniona osoba powinien przekazać im wszystkie informacje dotyczące zdarzenia oraz wskazać miejsca zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy, urządzeń obcego pochodzenia i punkty newralgiczne w urządzie.
 5. Policjant lub dowódca grupy policjantów przejmuje kierowanie akcją, a Wójt winien udzielić mu wszechstronnej pomocy podczas jej prowadzenia.
 6. Na wniosek policjanta kierującego akcją, wójt podejmuje decyzję o ewakuacji użytkowników i innych osób z obiektu o ile wcześniej to nie nastąpiło.
 7. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanych przedmiotów, rzeczy i urządzeń obcych oraz neutralizowaniem ewentualnie podłożonych ładunków wybuchowych zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane ogniwa organizacyjne policji, przy wykorzystaniu specjalistycznych środków technicznych.
 8. Policjant kierujący akcją, po zakończeniu działań przekazuje protokolarnie obiekt wójtowi lub upoważnionej osobie.

XV. Postanowienia końcowe

§ 33

1. Zaznajomienia pracownika z przepisami przeciwpożarowymi, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji może dokonać jedynie osoba posiadająca kwalifikacje określone w rozporządzeniu.
2. W zależności od rotacji pracowników jak również dla zapewnienia aktualnej znajomości przepisów szkolenia należy okresowo ponawiać.
3. Zapoznania pracownika na stanowisku pracy dokonuje przełożony w zakresie szkolenia wstępnego.
4. Oprócz szkolenia przy przyjmowaniu do pracy w razie potrzeb przeprowadza się dodatkowe, przypominające szkolenia przeciwpożarowe wszystkich pracowników z możliwością ich połączyć ze szkoleniami w zakresie bhp.
5. Zakres zaznajomienia pracowników powinien obejmować:
 1. obowiązki zawarte w ustawie i sposoby zapobiegania możliwości powstania pożaru.
 2. zasady i sposoby prowadzenia ewakuacji.
 3. postępowania w przypadku powstania pożaru.
 4. zasady użycia podręcznego sprzętu gaśniczego do gaszenia pożaru w zarodku.
 5. przestrzegania zasad profilaktyki przeciwpożarowej.
 6. obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego.
 7. zachowania odpowiednich warunków ewakuacji.
 8. postępowania na wypadek konieczności przeprowadzenia ewakuacji.

6. Zapoznanie się pracownika z instrukcją bezpieczeństwa pożarowego i przyjęcie jej do stosowania pracownik potwierdza podpisem na oświadczeniu o zapoznaniu z przepisami w tym zakresie i dołącza się je do akt osobowych pracownika.
7. W zakresie nie objętym niniejszą instrukcją obowiązują niżej wymienione przepisy prawa w tym zakresie:
 1. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej.(Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1229 z późn. zm.),
 2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z późn. zm.),
 3. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719),
 4. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarniczych (Dz. U. Nr 124, poz. 1030),
 5. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 listopada 1997 r. w sprawie szczegółowych warunków bezpieczeństwa i higieny służby strażaków oraz zakresu ich obowiązywania w stosunku do innych osób biorących udział w akcjach ratowniczych, ćwiczeniach lub szkoleniu.(Dz. U. Nr 145, poz. 979)
 6. PN-92/N-01256-01 - Znaki bezpieczeństwa. Ochrona przeciwpożarowa.
 7. PN-92/N-01256-02 - Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
 8. Inne akty prawne, normy, plany i instrukcje obejmujące zagadnienia z zakresu ochrony ppoż. nie przywołane bezpośrednio w niniejszej instrukcji.

Wójt Gminy Czarna
Edward Dobrzański

